

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. EHG25/10703 din 02.07.2025

la proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru transportul rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional și raional (număr unic 303/MIDR/2025)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate”.*

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la

sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".

Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota de fundamentare la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale www.midr.gov.md la compartimentul Transparență decizională/Proiecte în dezbatere publică, precum și pe portalul www.particip.gov.md

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota de fundamentare se menționează că: *„În conformitate cu prevederile art. 145 a Codului Transporturilor Rutiere nr. 150/2014, tarifele pentru serviciile de transport interraionale/raionale se aprobă de Agenție/Autoritățile publice raionale, conform metodologiei aprobate de Guvern”.*

Potrivit punctului 1 din proiectul Metodologiei - Prezenta Metodologie este elaborată în temeiul art. 145 alin. (2) și alin. (3) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014, în scopul stabilirii unor principii unice de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru transportul rutier de persoane prin servicii regulate în trafic raional și interraional.

Potrivit punctului 2 din proiectul Metodologiei - Metodologia stabilește:

- componența costurilor și cheltuielilor care se includ la calcularea tarifelor;
- modul de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin aprobarea de norme secundare urmare a implementării Codului transporturilor rutiere.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”*

Nota de fundamentare stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

În nota de fundamentare se menționează că: „Proiectul nu instituie structuri noi sau careva sisteme informaționale noi”.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Conform art. 30 lit. d) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină "d) analiza impactului de reglementare".

Potrivit pct. 4 subpct. 4.3. din anexa nr. 1 la lege, „În funcție de obiectul de reglementare al proiectului actului normativ se descriu impacturile corespunzătoare, directe și indirecte, pe termen lung și scurt, ca schimbări față de situația fără adoptarea actului normativ propus, și se formulează concluzii. [...] Se descrie impactul asupra sectorului privat, după grupuri relevante, precum genuri de activități economice, mărimea afacerii, amplasamentul regional și alte caracteristici, sau se explică motivul de ce nu a fost analizat acest impact.

Se indică costurile de conformare, inclusiv cele administrative, impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari, impacturile asupra concurenței, alte impacturi relevante."

Conform art. 13 al Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ."

Metodologia de analiză a impactului de reglementare a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 574/2024.

În nota de fundamentare se menționează la compartimentul „Impactul asupra sectorului privat” că: „Implementarea acestei Metodologii va avea un impact social pozitiv, prin îmbunătățirea accesului la transport și protejarea intereselor consumatorilor, cu condiția unei aplicări eficiente și transparente”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota de fundamentare se menționează că: *„În conformitate cu prevederile art. 145 a Codului Transporturilor Rutiere nr. 150/2014, tarifele pentru serviciile de transport interraionale/raionale se aprobă de Agenție/Autoritățile publice raionale, conform metodologiei aprobate de Guvern”*.

Potrivit punctului 1 din proiectul Metodologiei - Prezenta Metodologie este elaborată în temeiul art. 145 alin. (2) și alin. (3) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014, în scopul stabilirii unor principii unice de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru transportul rutier de persoane prin servicii regulate în trafic raional și interraional. Potrivit punctului 2 din aceeași Metodologie - Metodologia stabilește: componența costurilor și cheltuielilor care se includ la calcularea tarifelor și modul de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor.

Cu referire la „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” în nota de fundamentare se menționează că: *„Proiectul nu instituie structuri noi sau careva sisteme informaționale noi”*.

În final, menționăm că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

02.07.2025

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI , Inspector principal